

§ 16**Förslag till ny avfallsplan för Stockholms kommun**

Yttrande till kommunstyrelsen

HÄ 2025/73

Beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Avfallsnämnden har tagit fram ett förslag till ny avfallsplan för perioden 2025-2030. Enligt förslaget kommer de fyra huvudmålen från gällande planperiod att kvarstå men i och med nya lagar och regler som har påverkat avfallsområdet har flertalet förändringar och skarpare formuleringar gjorts. Förvaltningen är fortsatt positiv till förslaget och särskilt till dess ansats att stimulera och stärka samverkan inom avfallsområdet. De ändringar som gjorts i förslaget jämfört med föregående remiss är utifrån nämndens ansvarsområden marginella. Synpunkter lämnas framförallt för åtgärder gällande källsortering på populära platser, dricksvattenfontäner, genomförande av matsvinnsmätningar samt arbete för en minskad plastanvändning.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M) med instämmande av Runar Finnman (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M) och Runar Finnman (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1.Att delvis tillstyrka förslag till avfallsplan 2025-2030

2 Att därutöver anföra

Stockholm ska vara ett föredöme vad gäller miljö och klimatarbete – både i Sverige och internationellt. Stockholms prognostiseras ha drygt en miljon invånare 2030 och avfallsmängden förväntas öka totalt sett. Då är det avgörande att Stockholm har en ansvarsfull, genomförbar och ambitiös avfallsplan.

Det är av största vikt att avfall både från boende och verksamma i staden minskar och tas om hand på ett resurseffektivt sätt. Avfallshanteringen ska på ett tidigt stadie vara en självklar del av stadens fysiska planering och måste anpassas till människan. Det är en förutsättning för att fler stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall. Vi vill därför understryka vikten av att sprida information kring stadens avfallshantering. Samtidigt som tillsynen för att effektivt motverka fusk och nedskräpning måste skärpas.

Kriminalitet inom avfallshanteringen är mycket omfattande och smyger sig in i hela systemet och måste därför stoppas på allvar. Det undergräver förtroendet för stadens avfallshantering, skapar enorma kostnader för sanering och hantering, skadar både klimatet, närmiljön och biologisk mångfald samt göder kriminaliteten med miljardbelopp varje år. Staden behöver som en del av detta göra mycket mer för att förbättra tillsynen och motverka dumpning av avfall i naturen, fusk med miljöfarligt material samt skattefusk. Den myndighetsgemensamma tillsynen inom avfallsområdet som provats i staden måste kraftigt byggas ut och bli mer regel än undantag.

Tillsynen vad gäller rivningsavfall behöver också förbättras och 'big bags' som ligger kvar på gatumark ska snabbare bötställas och transporteras bort.

Från 1 januari 2025 gäller krav på utsortering och separat insamling av textilavfall från hushåll och verksamheter. Trots att staden har ansvar för att samla in textilavfall finns ännu ingen fungerande infrastruktur för denna på plats. Stockholm behöver hitta en långsiktig plan för textilåtervinning, men snabbt upprätta stationer för dessa.

Kapaciteten i Stockholms återvinningscentraler behöver öka, särskilt då centralen i Sättra lagt ner. Det behöver också bli lättare att lämna trädgårdsavfall på återvinningscentralerna – bland annat genom en plåt där sly och ris kan lämnas av. För stockholmare utan tillgång till bil behöver det bli lättare och villigare att frakta bort grovsopor och större avfall till återvinningscentralerna. Mer

behöver också göras för att förbättra skötseln och trivseln i anslutning till stadens återvinningsstationer.

Samtidigt behöver miljöförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsen trygga att det fortsatt ska vara tillåtet att elda privat trädgårdsavfall under specifika veckor under våren och hösten. Stockholmare som flyttat in i moderna lägenheter med nya avfallskvarnar bör också få dispens att använda dessa.

Vidare vill vi skala upp Stockholms stads arbete med biokol i syfte att ta tillvara på till exempel park- och trädgårdsavfall. Den teknik som används inom Stockholms stad har utvecklats under ett antal år. Sedan 2017 har staden en egen tillverkning av biokol i biokolsanläggningen – ett pilotprojekt som började i Högdalen men som flyttas till Bromma. Där omvandlas park- och trädgårdsavfall till biokol, och i processen får vi förnybar energi (gas) till stadens fjärrvärmenät. Biokol har flera fördelar. Det är ett fantastiskt jordförbättringsmedel som likt en tvättsvamp håller vatten, näring och syre i jorden. Dessutom fungerar det som kolsänka i jorden vilket bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samt tar hand om förorenat dagvatten från våra gator.

Vi vill därför att Stockholm Vatten och Avfall AB i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventerar hur mycket biokol som staden har behov av, tittar på nytta och kostnad, samt tar fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol skyndsamt.

Det är viktigt att återbruket ökar. Därför är det välkommet att detta är en marknad som vuxit de senaste åren – både tack vare företag, föreningar och att stockholmare generellt gör medvetna val. Det här är med andra ord ett område som fungerar väl utan kommunal inblandning.

Vi vill avslutningsvis understryka behovet av att avfallshanteringen sker så kostnadseffektivt som möjligt. I hög utsträckning handlar det om att motverka och bekämpa avfallsbrottligheten samt säkerställa att stockholmarna har tillräckligt god kunskap och högt förtroende för avfallshanteringen. Stadens kommunikationsinsatser kopplat till avfallshantering behöver därför förbättras och effektiviseras."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/73-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Förslag till ny avfallsplan för Stockholm
- HÄ 2025/73-2 Remissbrev - Förslag till avfallsplan för Stockholm 2025-2030

- HÄ 2025/73-1.2 Avfallsplan 2025 ändringar mellan utställning och slutversion
- HÄ 2025/73-1.3 Avfallsplan 2025 slutversion exkl ändringsmarkering
- HÄ 2025/73-1.1 Bilaga 6 Realterade lagar, förordningar, strategier och mål ändringar mellan utställning och slutversion
- HÄ 2025/73-1.4 Bilaga 2 Avfallshantering i Stockholms stad ändringar mellan utställning och slutversion
- HÄ 2025/73-1.5 Bilaga 4 Uppgifter om nedlagda deponier i Stockholms stad ändringar mellan utställning och slutversion
- HÄ 2025/73-1.6 Bilaga 1_Sammanställning av all åtgärder och ansvariga ändringar mellan utställning och slutversion
- HÄ 2025/73-1.7 Avfallsplan 2025 slutversion inkl ändringsmarkering

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Georg, Nilsson	2025-03-25
Sara Margareta, Grolander	2025-03-24